

Planter

Ukrudt i hestebønner

Hestebønner skal sås dybt (6-9 cm) - derfor er der inden afgrøden spirer frem mulighed for at nedvisne første hold ukrudt med glyphosat samtidig med udbringning af jordmiddel.

Viden om Opdateret 09. marts 2021

Hestebønner er en åben afgrøde i begyndelsen af vækstsæsonen, men giver ved plantetal på omkring 40-50 pr. m² og jævn fordeling en god konkurrence mod ukrudt senere i sæsonen. Under afmodningen åbner afgrøden op igen og giver plads til genvækst af græsukrudt. Ved stor bestand af græsukrudt kan det betyde behov for nedvisning før høst.

Hestebønner skal sås i 6-9 centimeters dybde, hvilket giver mulighed for at meget ukrudt kan nå at spire frem inden afgrøden. Spildraps og hurtigt spirende ukrudt kan derfor nedvisnes med glyphosat, evt. i blanding med jordmidlet Fenix. Erfaringerne siger, at de aktuelle løsninger mod ukrudt i hestebønner har svingende effekter i praksis, og særligt Stomp/Fighter løsninger bliver ofte udtryk for et kompromis, hvor Stomp-komponenten har langt overvejende jordeffekt og virker bedst ved god jordfugtighed, mens Fighter-komponenten virker bedst under varme vækstbetingelser, som ofte er ledsaget af en lavere jordfugtighed.

SEGES har på grundlag af forsøgsdata, [Planteværn Online](#) og indsamling af erfaringer fra planteværnsfirmaerne opstillet en tabel med effekt mod ukrudtsarter, der kan optræde i hestebønner.

Planteværn Online har ikke effektdata for hestebønne, så effekter er hentet ved beregning i markært, majs og vårbyg med udlæg. Effekter for splitbehandlingen 0,4 l Fighter 480 + 0,5 l Stomp CS og 0,5 l Fighter 480 + 0,5 l Stomp CS pr. ha er fra landsforsøg udført i markærter.

Planteværnsfirmaerne har suppleret med effekt mod ukrudtsarter, hvor effekten ikke er belyst i effektivitets- eller landsforsøg.

[Se midlernes stærke og svage sider](#) over for ukrudt i hestebønner her.

[Se bekæmpelsesforslag i hestebønner her.](#)

Efter såning men før fremspiring

Jordmidlerne kan anvendes efter såning og frem til før fremspiring af hestebønner. Midlerne virker bedst på fugtig jord, men undgå sprøjtning ved udsigt til kraftig nedbør efter udbringning.

Fenix kan anvendes helt frem til fremspiring, hvilket giver mulighed for at få ekstra effekt mod spildraps og andre hurtigt spirende ukrudtsarter ved at blande med glyphosat. Godkendelsen af Fenix tillader at anvende op til 2,5 l pr. ha, men det er pga. prisen normalt ikke aktuelt. I forsøg har anvendelse af 1 liter pr. ha i blanding med glyphosat givet en rimelig god og bred effekt. Fenix har relativ god effekt mod spildraps.

Novitron DAM TEC indeholder aclonifen og clomazon, som er aktivstofferne i henholdsvis Centium 36 CS og Fenix. 1,2 kg Novitron svarer til 1 l Fenix + 0,1 l Centium. Midlet har god effekt mod burrenerre, fuglegræs, vellugtende kamille, bleg- og ferskenpileurt, korsblomstret ukrudt, tvetand og ærenpris, samt rimelig effekt mod agerstedmoder, enårig rapgræs, hvidmelet gåsefod, snerlepileurt og vejpileurt.

Centium 36 CS kan senest før fremspiring anvendes i en dosering på 0,20-0,25 l pr. ha og har god effekt mod burrenerre, fuglegræs, tvetand, npris og hyrdetaske.

Efter fremspiring

Stomp CS har en godkendelse til mindre anvendelse i hestebønne. Det er mest relevant at benytte muligheden for splitsprøjtning, hvor der ved 1. sprøjtning på ukrudt med kimblade anvendes 0,5 l/ha Stomp CS + 0,4 l Fighter 480 og ved 2. sprøjtning 5-7 dage senere anvendes 0,5 l/ha Stomp CS + 0,5 l Fighter 480.

Fighter 480 anvendes efter fremspiring, hvis der er behov for opfølgning på anvendelse af jordmidler. Fighter er temperaturfølsom og kræver gode temperaturforhold. Godkendelsen til mindre anvendelse af Fighter 480 tillader én behandling, mens der i godkendelsen til mindre anvendelse af Stomp CS og Fighter 480 i blanding er mulighed for at udføre én eller to sprøjtninger. Fighter har bl.a. god effekt mod kamille. Storkenæb er blevet mere og mere udbredt de senere år. I landsforsøgene har strategier med Fighter 480 haft bedst effekt mod storkenæb.

Både **Agil 100 EC** og **Focus Ultra** er godkendt i hestebønner, så det er muligt at bekæmpe eksempelvis agerrævehale og italiensk rajgræs. Focus Ultra har erfaringsvis haft god effekt selv mod delvis resistent italiensk rajgræs og agerrævehale. Kvik skal nå op på 4-5 blade, inden der opnås god effekt, hvilket normalt vil være muligt, inden afgrøden dækker kvikken. Der er ingen effektive bekæmpelsesmuligheder mod enårig rapgræs, selv om der vil være nogen effekt af Fenix, Centium, Novitron og Stomp CS.

Direkte såning

Når hestebønner sås med skiveskær direkte i en nedvisnet stub eller efterafgrøde, vil der normalt kun ske fremspiring af ukrudt i et smalt bånd langs sårillen. Lidt ukrudt tæt på hestebønnerne i rækken får en god konkurrence, så nedvisning med glyphosat vil ofte være en tilstrækkelig ukrudtsbekæmpelse.

Mekanisk bekæmpelse

Med såning i 6-9 cm's dybde er der normalt tid til to blindstriglinger, før spirene nærmer sig jordoverfladen. Når hestebønnerne er kommet op og er blevet bløde, kan de tåle en kraftig ukrudtsharvning. Vær dog opmærksom på, at planterne ikke må knække. Ukrudtsharvningerne kan fortsætte, indtil afgrøden er 10-12 cm høj.

Hestebønner kan etableres på 25 cm rækkeafstand, så de kan radrenses. Det er vigtigt at indstille såafstanden mellem rækkerne helt præcist, så der kan benyttes brede skær på radrenseren. Et helt jævnt såbed er en forudsætning for, at radrensningen kan gennemføres overligt i 3-4 cm's dybde.

Spilddraps i større mængde kan være et problem både som ukrudt og gennem vedligeholdelse af kålbok.

Radrensning i hestebønner. Der er sået med større afstand mellem rækkerne i køresporet for at lette arbejdet for traktorføreren.

Udsædsmængde med 20 planter pr. m²

Hestebønners udsædsmængde med 40 planter pr. m²

Billederne er fra forsøg med stigende udsædsmængde, hvor der fra venstre mod højre har været tilstræbt 20, 40 og 60 planter pr. m². En god etablering og passende plantebestand er et vigtigt led i at opnå en tilfredsstillende ukrudtsbekæmpelse.

Emneord

Hestebønner

Kemisk bekæmpelse

Mekanisk bekæmpelse

+2

Publiceret: 18. marts 2019

Opdateret: 09. marts 2021

Vil du vide mere?

Poul Henning Petersen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

php@seges.dk

+45 8740 5443

Carsten Fabricius

Landskonsulent, Afdelingsleder

SEGES

cars@seges.dk

+45 8740 5357

Jens Erik Jensen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

jnj@seges.dk

+45 8740 5438

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Tlf. 87 40 50 00

Agro Food Park 15

Fax. 87 40 50 10

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

